

Bizkaia

Arrazola (Atxondo): uſéjnddu, uſéjn ařtu
Arrieta: uſéjne ařtú, *ašmáu
Bakio: uſájne ařtun
Bermeo: uſájndu, *ašmá
Berriz: ařtú - uſáne
Bolibar: uſéjne ařtu
Busturia: uſájn eijn, *ašmáu
Dima: uſéjne ařtu, *uſéjne ašmau
Elantxobe: uſéjne ařtun
Elorrio: uſájnařtu
Errigoiti: uſejne ařtún, *ašmáu
Etxebarri: uſéjne ařtú
Etxebarria: uſán ařtú
Gamiz-Fika: uſejni
Getxo: uſíndu
Gizaburuaga: uſájn ařtu
Ibarruri (Muxika): uſéjne ařtú
Kortezubi: uſéjne ařtu, uſéjne ařtun,
 *uſéjne ašmeu
Larrabetzu: uſin
Laukiz: uſín ip
Leioa: súndeja koju, *súndeja ašmáu
Lekeitio: uſájn ařtu
Lemoa: uſéjn eijn, *ašmáu
Lemoiz: uſindú
Mañaria: uſáne ařtu, *ašmáu
Mendata: ařnaše ařtun, uſejn ařtun
Mungia: uſin eijn, uſinddu
Ondarroa: uſájne ařtu, *šumáu
Orozko: uſájn ín, *uſnátu
Otxandio: uſájn ařtu
Sondika: uſéjne koju
Zaratamo: uſéjn eijn, ašmau
Zeanuri: uſájne ařtu, *uſíne ašmáu
Zeberio: uſájn in, *uſnay
Zollo (Arrankudiaga): uſajne ášmau
Zornotza: uſéjne ařtu

Araba

Aramaio: uſájne ařtu, šómau

Gipuzkoa

Aia: uſájn, *uſáttu
Amezketa: uſáj éjn, ařtú, uſáje ařtse
 (mark.)
Andoain: uſája *řtú

Araotz (Oñati): uſájn ařtu, uſájna éntsun
Arrasate: uſéjne ařtu
Arroa (Zestoa): uſája ařtu
Asteasu: uſádda ařtú, uſádda ařtú
Ataun: uſáj* ařtu
Azkoitia: uſéjé ép, *uſéze ařtu
Azpeitia: uſéjearřtú, uſéjn, *uſéjearřtú
Beasain: uſáje ařtú, uſáje - eijn
Beizama: uſáj* ařtú, *uſája ařtu
Bergara: uſájn ip
Deba: uſájn ařtú
Donostia: uſáj*, uſándu, *uſaqyín
Eibar: uſájna - ařtu
Elduain: uſájtú
Elgoibar: uſéjndu, uſéjna ařtú
Errezil: uſáj* ařtú, uſájá ařtu
Ezkio-Itsaso: uſájearřtú, uſáje ařtu
Getaria: uſándú, uſájařtú, uſája ařtú,
 uſáj ařtú, *šomátu
Hernani: uſája ařtú
Hondarribia: uſáj eyín
Ikaztegieta: uſáje ařtu, *uſájndu, *uſájtu
Lasarte-Oria: uſájn
Legazpi: uſáje ařtu, *uſáje eijn
Leintz Gatzaga: uſájna ařtu
Mendaro: uſájna ařtſu, *uſájn ép
Oiartzun: uſájařtú, uſáj *fn, *šuyuřatik
 ařtsen (mark.)
Oñati: uſáj ařtu, uſájn ařtu
Orexo: uſándú, uſájařtú, *uſájeyín
Orio: uſáj* ařtú, uſájn, uſájn, *uſájndu
Pasaia: uſáj eijn, uſájařtú, uſája ařtſen
 (mark.)
Tolosa: uſáddá ařtú, uſándú
Urretxu: uſándu, uſájařtú
Zegama: uſáje ařtu

 Nafarroako Foru Komunitatea

Abaurregaina / Abaurrea Alta: užmátu
Alkotz: uříne ařtú, uſáje ařtú
Aniz: ušmétu, šumétu
Arbizu: uſéja ařtú
Beruete: uſále ařtto
Donamaria: uſáj eyín, šumátu, uſájn,
 *uſája ařtú
Dorrao / Torrano: uſéja ařtú
Erratzu: ušmétu, ařtú
Etxalar: uſájtu, uſája *řtú, ařtu, šumátu

Etxaleku: uſája ařtú, uříne ařtú, šumátu
Etxarri (Larraun): uſáje ařtú
Eugi: uříne ařtu, užmétu
Ezkurra: uſáj ín, uſai ařtú
Gaintza: uſájé ařtó
Goizueta: uſáj eijn, uſája eyín, uſájartú,
 *ařtú
Igoa: uſále ařtú
Jaurrieta: užma, uřín - ſénti
Leitza: šumátu, uſáj* ařtú, uſáj ín, uſájé
 ařtú
Lekaroz: ušmétu, uřiné ařtu, uřín ín
Luzaise / Valcarlos: uſájndatu, ušíndatu
Mezkiritz: uřín eřtén, uříne ín
Oderitz: šumátu, uſáje ařtú
Suarbe: uſáje ařtú
Sunbillá: ařtú
Urdiain: uſája ařtu
Zilbeti: uříndu
Zugarramurdi: uſajna tiatú

Lapurdi

Ahetze: uſámatu
Arrangoitze: uſájna ſenditu
Azkaine: ſentítu, *uſájna ſentítse (mark.),
 *ušmá
Bardoze: ſenditu
Beskoitze: uſéindatú, ſenditú
Donibane Lohizune: uſájn, ſentítu
Hazparne: uſájndu, *ſenditu
Hendaia: ſentítu
Itsasu: uſájn ſéndi, ſenditu
Makea: uſíndu
Mugerre: ſenditu
Sara: uſájna ařtú, *šomátu
Senpere: ſentítu, *uſájnářtú
Urketa: ſenditu
Uztaritze: uſájndu

Nafarroa Beherea

Aldude: uſájndu
Arboti: ſendity
Armendaritze: ſenditu
Arnegi: uſíndatu
Arrueta: ſenditu
Baigorri: ašmatu, ſenditu
Bastida: uſíndu
Behorlegi: ſenditu

Bidarrai: uſájndu
Ezterenzubi: ſenditu
Gamarte: ſenditu, ušíndatu
Garrüze: ſenditu
Irisarri: ſuRúnflatú (?), ſenditu
Izturitze: ſenditu, ušíndatu
Jutsi: ſenditu
Landibarre: ſenditsja (mark.)
Larzabale: ſenditu
Uharte Garazi: ſenditu

Zuberoa

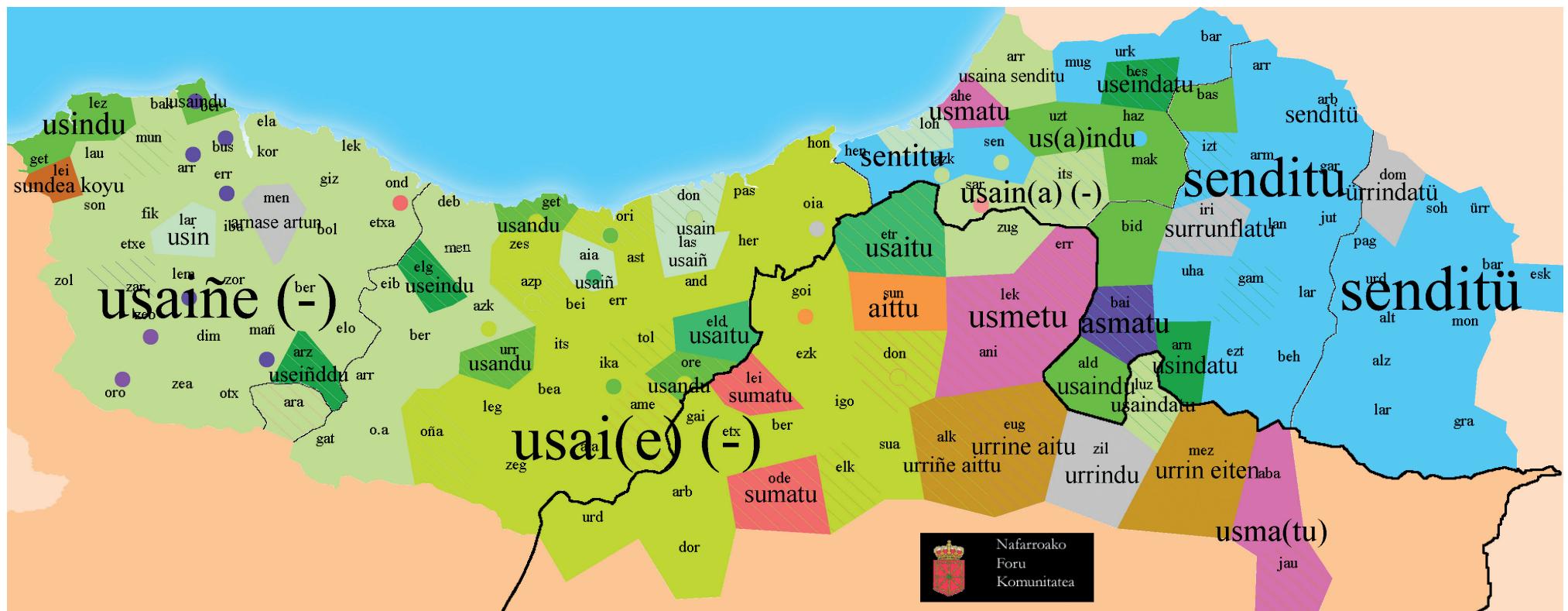
Altzai: ſendity
Altzürükü: ſendity
Barkoxe: ſendity
Domintxaine: yřindatsen (mark.)
Eskiula: ſendity
Larraine: ſendity
Montori: ſendity
Pagola: ſendity
Santa Grazi: ſendity
Sohüta: ſenđity
Urdiňarbe: ſendity
Ürrüstoi: ſendity

Mapan sartzen ez diren erantzunak:

Azkaine (L): *ušmá
Donamaria (N): uſájn
Etxalar (N): ařtu, šumátu
Etxaleku (N): šumátu
Getaria (G): *šomátu
Ikaztegieta (G): *uſájtu

2091. Mapa: oler / sentir / smell (to)

GALDERA: 58320 ALEANR: XII, 1660

soma(t)u
suma(t)u
usmatu
usna(t)u
asma(t)u
senditu
ait(t)u
usaïñ
usaïñe (-)
usaia (-)
us(a)indu
usatit(t)u
useindu
urrin (-)
sundea (-)
bestelakoak

- Usainak sumatzeari nola esaten zaion galdetu da.
- Jasotako hitz batzuk animalientzat erabiltzen dira. Ezterenzubin, adibidez, “uzmatu” proposatu da eta txakurrik egiten duela esan du lekuoak: *“Uzmatu” zakur batek arresto bat segitzen du uzmatuz*. Beste herri batzuetan onartu egin da gizakientzat ere erabiltzen delako.
- “urrin (-)” superlemaren barnean erantzun hauek bildu dira: urrin eiten, urrin in, urrin senti, urrine aittu, urrine in.
- “usaia (-)” superlemaren barnean erantzun hauek bildu dira: usadda aitu, usadda artu, usadda attu, usai aittu, usai egin, usai ein, usai eiñ, usai iñ, usaia aittu, usaia artu, usaia egin, usaie aittu, usaie aitu, usaie aitze, usaie artu, usaie atto, usaie eiñ, usaya aittu, usaya aitu, usaya aitzen, usaya artu, usaye aitto, usaye aittu, usaye artu, usaye ein, useñe artu, useya aittu, useye aitu, useye artu.
- **Bestelakoak:** arnase artun (Mendata), sugurratik aitzen (Oiaratzun), surrunflatu (Irisarri), ürrindatzen (Domintxaine), urrindu (Zilbeti).

Zollo: “Fatoa” da usaiñe asmetie.

Zaratamo: Asmétan dot useñe.

Errigoiti: Surrék asmé dost... nire surrek asmétan deu ori.

Elgoibar: Musuakiiñ useiña.

Mendaro: Baño “áitxu” ésta áitzen, ártu itxén da, bañó... ála usátzen da óri, “áitxu”.

Asteasu: “Usaya aitze al diyok?”. Belarriya bezela, belarritik “aitu” esan deu ta suurra [ere bai].

Goizuela: Yanari bat ekarri ta “zer mouzkoa ete?” ta “usai in bar tziot!”.

Eugi: Urrín gaixtoa, urrín óna, denak urrincetire.

Donibane Lohizune: Ze onddo usaína zena!

Jutsi: Ez tut senditu deus.